

JUHEND

Suurõnnetuse vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi väljatöötamiseks lähtuvalt direktiivi 96/82/EC (SEVESO II) nõuetest.

Guidelines on a Major Accident Prevention Policy and Safety Management System, as required by Council Directive 96/82/EC (SEVESO II)

(Sisuline tõlge)

Eessõna

Direktiivi 96/82/EC eesmärk on ohtlikest kemikaalidest põhjustatud suurõnnetuste vältimine ja nende tagajärgede piiramine.

Enamuse juhtunud õnnetuste korral (üle 85%) võib osutada juhtimisalastele vigadele.

Lähtuvalt sellest on Seveso II direktiivis lisatud nõuded **juhtimispoliitikale ja organisatsioonile**. Esitatakse juhtimispoliitikat- ja organisatsiooni puudutavad põhimõtted ja nõuded, mis on vajalikud suurõnnetuste vältimiseks, kontrollimiseks ja piiramiseks.

Direktiivi nõuetest lähtuvalt on ettevõtetele kehtestatud kaks erinevat taset: “**alumise taseme**” ja “**kõrgema taseme**” ettevõtted, Eesti seadusandluses vastavalt **B-** ja **A-** kategooria ettevõtted.

B –kategooria ettevõtte peab väljatöötama **suurõnnetuse vältimise poliitika** (Major Accident Prevention Policy - MAPP), mille eesmärk on kõrge turvalisuse taseme tagamine nii inimesele kui ka keskkonnale. Selle ellurakendamine eeldab ohutuse tagamise süsteemi (Safety Management System - SMS) olemasolu, milles on arvesse võetud siseministri määruses nr 55, 12. maist 2003 lisas 1 (direktiivi lisa III) esitatud nõuded. **A- kategooria** ettevõtte peab näitama ohutusaruandes, et suurõnnetuse vältimise poliitika (MAPP) ja selle elluviimiseks vajalik ohutuse tagamise süsteem (SMS) on ettevõtte töö korraldamisel rakendatud. Nõuded, mis on esitatud B-kategooria ettevõttele suurõnnetuse vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi osas on samad A-kategooria ettevõttele esitatavate nõuetega, kuid nõuetega arvestamisel tuleb olla paindlik ja lähtuda ettevõttes valitsevast tegelikust olukorrast - suurõnnetuse ohust;

Ettevõttes valitsevast konkreetsest olukorrast lähtuvalt võib juhtuda, et mõnel juhul ei vasta antud juhendis pakutavad meetodid täielikult tegelikkusele (st võib esineda nii üle- kui ka alahindamist) ja seega ei pruugi olla otstarbekad antud konkreetsele ettevõttele.

Teatavatel juhtudel võib ettevõttes olla spetsiifilisi aspekte, mida ei ole esitatud antud dokumendis.

Antud dokument on koostatud, et pakkuda selgitusi MAPP-le ja SMS-le esitatud nõuete täitmiseks. See ei sisalda aga keeldu, et teisiti ei võiks talitada (täita esitatud nõuded muul sobival moel). Seda tuleb käsitleda juhendina, mitte seadusena. Käesolev juhend annab EL Komisjoni poolt koostöös liikmesriikide esindajatega väljatöötatud autoriteetse tõlgenduse direktiivile.

1. Sissejuhatus ohutuse tagamise süsteemi

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab hõlmama selle osa üldisest juhtimissüsteemist, mis käsitleb organisatsiooni struktuuri, vastutust, praktikat, menetlusi, toiminguid ja vahendeid suurõnnetuse vältimise poliitika väljatöötamiseks ja teostamiseks.

On teada, et ettevõtte ohutus sõltub üldisest juhtimisest. Ettevõtte ohutu toimimine üldise juhtimissüsteemi raames nõuab sellise süsteemi rakendamist, mis hõlmaks organisatsiooni struktuuri, vastutust, reeglite ja meetodite määramist koos asjakohaste ressursside ja kasutatavate tehnoloogiliste lahendustega. Sellist süsteemi tuntakse **ohutuse tagamise süsteemi** (Safety Management System - SMS) nime all.

Ohutuse tagamise süsteem moodustab olulise osa ettevõtte üldisest juhtimissüsteemist. Seda tuleb arvestada käesoleva juhendi rakendamisel. Juhendi rakendamisel võib olla erinevusi, kuna ettevõtted, kellele nõudeid kohaldatakse nõuavad erinevat lähenemist. Tähtis on, et oleks kajastatud ettevõttes rakendatud üldised juhtimis põhimõtted, juhtimisorganisatsioon ja juhtimiskultuur lähtuvalt olemasolevatest töötajatest ja kasutatavast tehnoloogiast.

Ohutuse tagamise süsteemi võib kaasata ka näiteks tööohutuse, keskkonna- või kvaliteedijuhtimise süsteemid. Ohutuse tagamise süsteemi tarvis võib laiendades juba olemasolevaid juhtimissüsteeme, kuid ettevõtja peab vajadusel suutma tõestada, et süsteem on piisav suurõnnetuse vältimiseks ja kontrolli all hoidmiseks.

Seoses sellega tõstatub küsimus, “ mis on juhtimine?”

On olemas palju erinevaid ja üksikasjalikke määratlusi, kuid antud juhul mõistetakse selle all juhtimissüsteemi, mis töötab tagasisidel ning mis sisaldab eesmärgi püstitamise, plaani selle eesmärgi saavutamiseks, sõnastab tööülesanded, eesmärgi saavutamise (töö teostamise) ja saadud tulemuste võrdluse sellega, mida plaaniti samuti sobivate korrigeerivate meetmete väljatöötamise ja ellurakendamise. Ohutuse tagamise süsteem ei erine sellest üldisest põhimõttest. See tähendab, et lisaks eesmärkidele, mida püstitatakse ohutuse tagamise süsteemiga ja seal käsitletud eri aspektidele on oluline tema seotus üldise juhtimisega ja kogu juhtimissüsteemi vigadeta töö.

Esitatakse seitse põhielementi, mis peavad sisalduma ohutuse tagamise süsteemis (vt siseministri määruse nr 55 lisa 1). Need ei kirjelda kõikekatvalt ohutuse tagamise süsteemi, sest selline süsteem sisaldab muidki ohutuse seisukohalt olulisi tegijaid kui ainult suurõnnetuse oht ja see võib kajastada kontrollitava ettevõtte üldist kultuuri ja ülesehitust. Ettevõtja kohustus on kinnitada, et süsteem sisaldab kõiki seitset elementi, kaasaarvatud tegevusvõime jälgimine, auditeerimine ja ülevaatused, mis on samuti süsteemi olulised osad. Antud juhendi vastavates osades on nõuandeid, mis puudutavad auditeeriva ja ülevaatus tegeva isiku sõltumatust. Ettevõtja kohustus on tõestada, et sõltumatuid auditeid ja ülevaatusi teostatakse. Pädeva asutuse poolt tehtud kontroll ei võta ettevõtjalt kohustust ohutuse tagamise süsteemis sisalduva tegevusvõime jälgimise, auditeerimise ja ülevaatus osas. Teisalt ettevõtja poolt läbiviidud auditid ja ülevaatused võivad huvitada järelevalvet teostavaid asutusi.

2. Suurõnnetuse vältimise poliitika (MAPP) koostamine.

Direktiivi tekst:

Suurõnnetuse vältimise poliitika peab olema esitatud kirjalikult ja selles peab ettevõtja esitama enda välja töötatud suurõnnetuse ohu piiramist puudutavad üldised põhimõtted ja tegutsemisviisid.

Ettevõtja peab koostama dokumendi, milles ta esitab suurõnnetuse vältimisele suunatud üldised tegutsemispõhimõtted (poliitika). Dokumendi eesmärk on anda üldine pilt sellest, kuidas ettevõtja tagab ettevõtte töö ohutuse nii inimestele kui ka keskkonnale. Dokument peab arvestama siseministri määruse lisas 1 toodud seitsme põhiteemaga:

1. organisatsioon ja personal
2. suurõnnetuse ohu määramine ja hindamine

3. tegevuse kontroll
4. muudatuste läbiviimine (haldamine)
5. hädaolukorra lahendamise planeerimine (hädaolukorraks valmisolek)
6. ettevõtte toimimise jälgimine (suutlikkuse monitooring)
7. audit ja ülevaatus

Järgnevates alajaotustes käsitleb käesolev juhend eespool toodud seitset punkti ohutuse tagamise süsteemi seisukohalt, kuid neist tuleb lähtuda ka suurõnnetuse vältimise poliitika väljatöötamisel.

Suurõnnetuse vältimise poliitikat (MAPP) ei pea koostama nii üksikasjalikult, kui ohutuse tagamise süsteemi kirjelduse, kuid selles tuleb selgelt osutada neile meetmete-struktuuridele-süsteemidele, mida nõuavad seitse eespool esitatud valdkonda. Tavaliselt moodustub dokumentide hierarhia, milles ülemaks on MAPP, mis määratleb üldised seisukohad suurõnnetuse vältimiseks ja iga järgnev tase kirjeldab üksikasjalisemalt nende seisukohtade rakendamist. Kõige alumise taseme moodustavad tööjuhendid.

Tegutsemise üldpõhimõtted tuleb määratleda selgelt ja nad peavad katma kõiki suurõnnetuse võimalikke põhjusi-allikaid.

Kui ettevõttes on juba varem koostatud dokumente, mis sisaldavad ohutu tegutsemise põhimõtteid, siis tuleb need üle vaadata ja viia vastavusse uute nõuetega.

3. Ohutuse tagamise süsteemi elemendid.

3.1. Organisatsioon ja personal

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteemi peab sisaldama järgnevat:

Organisatsioon ja personal – suurõnnetuse vältimisega seotud personali kohustused ja vastutus kõigil organisatsiooni tasanditel. Nende inimeste väljaõppe vajadus ja võimalused selle väljaõppe saamiseks. Töötajate ja vajadusel ka alltöövõtjate kaasamine.

Ohutuse tagamise süsteem peab kajastama kohustusi ettevõttes “ülevalt-alla” ning ettevõtte üldist ohutuskultuuri.

See tähendab, et suurõnnetuse ohu ohjamisega tegelevatele isikutele kõigil organisatsiooni tasandil on eraldatud piisavad materiaalsed ressursid ning nende vastutus on täpselt määratletud.

Ettevõtja peab määratlema teabe ja oskused, mida töötajad selleks vajavad ja kindlustama selle kättesaadavuse.

Ohutuse seisukohalt oluliste tööde juhtimist, teostamist või hindamist teostavate isikute tegevus, vastutusala, õigused-kohustused ja omavaheline koostöö tuleb määratleda, vähemalt nende isikute osas, kes vastutavad järgnevate lõikude eest:

- vahendite eraldamine (kaasaarvatud isikkoosseis), mis on vajalikud ohutuse tagamise süsteemi arendamiseks ja ellurakendamiseks;
- töötajate koolitamine ohtusid ära tundma ja ettevõtja koostatud ohutuse tagamiseks suunatud tegutsemispõhimõtteid järgima;
- remondi- ja hooldusvajaduse hindamine, dokumenteerimine ning jälgimine;
- eriolukordade haldamine kaasaarvatud avariid;
- koolitusvajaduse määratlemine, koolituse organiseerimine ja selle efektiivsuse hindamine;
- ohutuse tagamise süsteemi ellurakendamise koordineerimine ja juhtkonna informeerimine.

Ettevõtja peaks kindlustama, et ettevõtte töötajad ning vajadusel ka alltöövõtjad ja teised ettevõtte territooriumil töötavad isikud oleks kaasatud nii ohutute tööpõhimõtete määratlemisse kui ka nende ellurakendamisse.

Suurt tähelepanu peab pöörama alltöövõtjate teavitamisele ja koolitamisele võimaldamaks neil mõista ohte ja järgida ohutu töötamise põhimõtteid.

3.2. Ohu määratlemine ja hindamine.

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

*Suurõnnetuse **ohu määratlemine ja hindamine** – tavalisest ja erakorralisest tegevusest põhjustatud võimaliku suurõnnetuse ohu süstemaatilise identifitseerimise meetodite määratlemine ja rakendamine ning suurõnnetuse ohu tõenäosuse ja tagajärgede tõsiduse hindamiseks vajalike meetodite määratlemine ja rakendamine.*

Ettevõtja peab arendama ja võtma kasutusele meetodid, mis võimaldaksid süstemaatiliselt määratleda ja hinnata ettevõtte tegevusest ja kemikaalidest lähtuvaid ohte.

Ohtude määratlemiseks ja hindamiseks kasutatavad meetodid peavad olema süstemaatilised ja kriitilised. Ka õnnetuse vältimiseks ja tagajärgede piiramiseks tehtavate toimingute määratlemiseks peavad olema süstemaatilised meetodid.

Ohtude määratlemise ja hindamise üksikasjalik kirjeldus ei kuulu käsitlemisele käesolevas juhendis. Kuid ohutuse tagamise süsteemi kirjelduses peab sisalduma hinnang selleks vajalikust teabest ja oskustest. Vajadusel võib teha rühmatööd, saamaks vajalikku teoreetilist ja praktilist teavet sobilike meetodite väljaarendamiseks ja kasutusele võtmiseks.

Ohtude määratlemise ja hindamise meetodeid tuleb kasutada kõigil ettevõtte töö olulistel etappidel alates projekteerimisest kuni sulgemiseni (likvideerimiseni), kaasaarvatud:

- võimalikud ohud, mis ilmnevad projekteerimise, ehitamise, kasutuselevõtu ja arendustöö eri etappidel;
- tavapärane protsessi käitamistingimuste piirkond, ohud, mis ilmnevad tavapärasel (rutiinsel) käitamisel ja mittetavapärastes olukordades, eriti käivitamise, hoolduse ja protsessi lõpetamisega kaasnevad ohud;
- õnnetused (avariid) ja hädaolukorrad, kaasa arvatud sellised, mis on põhjustatud koostisosade või materjali vigadest, välistest tegijatest, inimtegevuse vigadest kaasaarvatud ohutuse tagamise süsteemi enda puudused;
- ohud, mis lähtuvad ettevõtte sulgemisest, tühjendamisest ja lammutamisest;
- välised ohud - looduslikest oludest põhjustatud ohud (erandlikud temperatuurid, tulekahjud, üleujutus, maavärin, torm) transpordiga liituvad ohud, (k.a. laadimine, lossimine), lähiümbruses toimuv, siia hulka tuleb lugeda ka terrorism.

Erilist tähelepanu tuleks pöörata õppetundidele, mis on saadud nii oma ettevõttes kui ka teistes analoogsetes ettevõtetes juba toimunud õnnetustest ja avariidest samuti kogemustele tehtud ohutusaudititest ja ohutuse järelevalvetoimingutest.

3.3. Tegevuse kontroll.

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

***Tegevuse kontroll** – ettevõtte ja selle üksikute protsesside ning seadmete samuti ajutiste seisakute, kaasa arvatud tehnohooldus, ohutuks toimimiseks vajalike tegutsemismeetodite ja -juhendite heakskiitmine ja kasutuselevõtt.*

Ettevõtja peab koostama, ajakohastama ja tegema kergesti kättesaadavaks ohtude määratlemisel ja hindamisel saadud teabe, mis näitab protsessis sisalduvaid ohte. Tuginedes saadud teabele tuleb väljatöötada ja juurutada dokumenteeritud meetmed, kindlustamaks ettevõtte, seadmete ja ladude ohutu projekteerimine ja kasutamine. Meetmed peavad katma alljärgnevat:

- uue ettevõtte käivitamine;
- normaalne, reeglipärane käivitamine ja seiskamine;
- kõik tavapärased protsessi staadiumid, kaasaarvatud katsetused-testimised, hooldus ja järelevalve;
- tavapärasest erinevate olukordade avastamine ja nendele reageerimine;
- ajutised ja tavalisest erinevad toimingud;
- tegutsemise hoolduse ajal;
- tegutsemise hädaolukorras;
- ettevõtte sulgemine.

Ohutu tegutsemise põhimõtted tuleb määratleda kõigile turvalisuse seisukohalt olulistele tegevustele.

Töömeetodeid, juhendeid ja töövõtteid tuleb arendada koostöös neid kasutava personaliga ja avaldada need töötajale arusaadaval kujul. Ettevõtja peab kindlustama nende rakendamise praktikas ja ka sellealase koolituse.

Ohutu käitamise juhendid peavad olema kõigile protsessis nii otseselt kui kaudselt osalevatele isikutele aga samuti ka näiteks hooldetöid tegevale isikule kättesaadavad. Juhendid vaadataks perioodiliselt üle, et olla kindlad nende ajakohasuses, vigade puudumises ja selles, et neid ka järgitakse.

3.4. Muudatuste läbiviimine.

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

Muudatuste läbiviimine – *tegutsemisviiside ja -reeglite määratlemine ja kasutuselevõtt, millest lähtutakse olemasolevas ettevõttes muudatuste planeerimisel või uute ettevõtete, seadmete, protsesside, ladude vms projekteerimisel.*

Ettevõtja peab kindlustama selliste meetodite kasutuselevõtu, millega kavandatakse ja hallatakse kõiki ettevõttes tehtavaid muudatusi (personal, protsess ja selle parameetrid, materjalid, seadmed, töövõtted, tarkvara, projekteerimine, välised tegurid jne), mis võivad olla olulised suurõnnetuse seisukohalt. Meetodid peavad katma püsivate, ajutiste ja erakorraliste muudatuste tegemise ning peavad sisaldama:

- muudatuse mõiste (mida mõeldakse muudatuse all) kindlaksmääramine
- isikute määramine, kellel on kohustus ja volitused muudatusi algatada;
- muudatusettepaneku dokumenteerimine alates ettepaneku tegemisest kuni selle täideviimiseni;
- ettepanud muudatuste ohutusalane analüüs;
- vajalikuks osutuvate ohutusalaste toimingute (k.a. vajalik lisakoolitus ja teavitamine) samuti ka tegutsemismeetodites (-viisides) vajalike muudatuste määratlemine ja selgitamine ning dokumenteerimine ja jõustamine;
- tehtud muudatuste hilisem hindamine, korrigeerimisvajaduse ja -viisi määratlemine ning rakendamine, samuti hilisem järelevalve.

Meetodit tuleb rakendada ka uute ettevõtete, protsesside ja ladude projekteerimisel.

3.5. Hädaolukorra lahendamise plaaneerimine (hädaolukorraks valmisolek).

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

Hädaolukorra lahendamise plaan – süstemaatilise analüüsi teel ettenähtavate hädaolukordade määratlemine ja hädaolukorra lahendamise plaanide ettevalmistamine, kontrollimine ja ülevaatamine sellistele hädaolukordadele vastavuse tagamiseks

Päästeplaanide üksikasjalik kirjeldus ei kuulu käesoleva juhendi alla (vt siseministri 12. mai 2003. a määrus nr 55, lisa 2).

Ohutuse tagamise süsteem peab siiski näitama ja tõestama, et nõuetele vastav hädaolukorra lahendamise plaan on koostatud, kinnitatud, kasutusele võetud, vastav praktiline õppus teostatud ning vajadusel plaani ka korrigeeritud ja uuendatud. Ettevõttes on määratletud selleks vajalik teave ja oskused.

3.6. Ettevõtte toimimise jälgimine (suutlikkuse monitooring)

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

Ettevõtte toimimise jälgimine – protseduuride heakskiitmine ja kasutuselevõtt, mille põhjal hinnatakse ettevõtte suurõnnetuse vältimise poliitika ja sellele vastava ohutuse tagamise süsteemi tõhusust.

Samuti tuleb anda juhised, kuidas ja mida korrigeerida juhul kui eesmärgid ei ole saavutatud. Protseduurid peavad ka näitama, kuidas organiseeritakse ettevõtja poolt suurõnnetusest või "peaaegu oleks juhtunud" õnnetusest teavitamine (aruandlus), eriti juhtudel kui ohutusabinõud on olnud puudulikud. Protseduurid peavad ka näitama, kuidas toimub varem juhtunud avariiliste olukordade uurimine ja neist järelduste tegemine.

Ettevõtjal peavad olema paika pandud protseduurid, millega kindlustatakse ohutuse tagamise süsteemi toimimise üle järelevalve ja saadud tulemuste võrdlemine püstitatud eesmärkidega. Protseduurid peavad võimaldama jälgida plaanide ja eesmärkide saavutamist, samuti kindlustama, et õnnetuse vältimiseks ettenähtud meetmed (aktiivne järelevalve) ning õnnetuste ja peaaegu juhtunud õnnetuste uurimise ja neist raporteerimise viis (reageeriv järelevalve) on rakendatud.

Aktiivne järelevalve peab sisaldama ohutuse seiskohalt oluliste punktide, seadmete ja vahendite kontrolli, samuti koolituse, juhendite ja ohutute töömeetodite eesmärgipärasest hindamist.

Reageeriv järelevalve eeldab toimivat süsteemi, mille kaudu raporteeritakse õnnetustest ja avariilistest olukordadest, samuti uurimismeetodite olemasolu, mille abil avastatakse lisaks otsestele tekkepõhjustele ka õnnetuseni viinud ülesehituslikud vead. Erilist tähelepanu tuleb pöörata ohutust tagavates süsteemides olevatele vigadele (kaasaarvatud kasutamise- ja juhtimisvead). Samuti peavad kasutatavad meetmed sisaldama uurimis-, analüüsi- ja jälgimismeetmeid (kaasaarvatud teabe saatmine asjasse puutuvatele isikutele) kinnitamaks saadud kogemuste arvestamist edaspidises töös.

Ettevõtja peab kindlaks määrama isikud, kes vastutavad avariiliste olukordade uurimise ja ohutuse tagamise süsteemis avastatud vigade kõrvaldamise eest. Erilist tähelepanu tuleb pöörata meetmetele, mis tagavad süsteemi pideva uuendamise, et vältida avariiliste olukordade kordumist. Suutlikkuse monitooringu baasil saadud teavet tuleb arvestada ka auditi ja ülevaate teostamisel.

3.7. Audit ja ülevaade.

Direktiivi tekst:

Ohutuse tagamise süsteem peab sisaldama järgnevat:

Audit ja ülevaatus - meetmete heakskiitmine ja rakendamine, mille abil on võimalik perioodiliselt ja süstemaatiliselt hinnata suurõnnetuse vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi tõhusust ja sobivust; kõrgema juhtkonna poolt teostatud dokumenteeritud ülevaatuste läbiviimine suurõnnetuste vältimise poliitika ja ohutuse tagamise süsteemi elluviimise ja selle ajakohastamise kohta.

Termineid “audit” ja “ülevaade” kasutatakse antud kontekstis kirjeldamiseks kahte erinevat tegevust.

Auditiga kindlustatakse, et kirjeldatud ja olemasolev organisatsioon, protsessid ja tegevused vastavad ohutuse tagamise süsteemis esitatule. Hindajad peavad olema piisavalt sõltumatud auditeeritava üksuse juhtimisest kindlustamiseks hindamise erapooletus. **Ülevaade** on põhjalik selgitus selle kohta kas ohutuse tagamise süsteem on sobiv täitma ettevõtja poolt püstitatud tegutsemispõhimõtteid ja eesmärke. Lisaks võib ülevaates hinnata ka tegutsemispõhimõtete muutmise vajadust.

Audit

Lisaks rutiinsele tegutsemisvõime (suutlikuse) kontrollimisele peab ettevõtja kindla ajavahemiku järel auditeerima ohutuse tagamise süsteemi kui üht osa kogu ettevõtte tavapärasest tegevusest. Auditiga tuleb kindlaks teha kas ohutuse tagamise süsteem täidab talle esitatud nõudmised. Audit tulemusi peab kasutama ohutuse tagamise süsteemi täiendamisel ja parandamisel.

Selle tarbeks peab ettevõtja koostama ja rakendama auditeerimise programmi, mida peab perioodiliselt ülevaatama ja see peab sisaldama järgnevat:

- auditeerimise alla käivad alad ja tegevused;
- eri valdkondade auditeerimise sagedus;
- vastutus auditi teostamisel;
- auditeerimiseks vajalikud ressursid ja isikud, selleks vajalik kogemus ja asjatundlikkus, sõltumatus ja tehnilised abivahendid;
- läbiviimine (näiteks küsitluslehed, kontroll-lehed, suulised küsitlused, vaatlused, mõõtmised jne.)
- auditi tulemustest raporteerimise viisid;
- auditi tulemusest lähtuvad jätkutoimingud .

Ülevaade.

Ettevõtte kõrgemal juhtkonnal tuleb piisavate ajavahemike järel hinnata ettevõttes rakendatud suurõnnetuse vältimise põhimõtteid (poliitikat), samuti ohutuse tagamise süsteemi kõiki osasid, et kinnitada ohutuse tagamise süsteemi vastavust põhimõtetele.

Ülevaatus peab kinnitama, et on olemas ressursid väljatöötatud poliitika elluviimiseks. Tuleb arvestada organisatsioonis, tehnikas, standardites ja seadusandluses toimunud muutustega.